

VNIVERSITAS VIADRINA

Tax Compliance Management – funkcje, cele i wdrażanie w praktyce

Doświadczenia w wykładni i stosowaniu klauzul przeciw unikaniu opodatkowania (GAAR) na tle uwarunkowań ustrojowych i międzynarodowych

Konferencja w SGH, 19 kwietnia 2023 r.

Dr. Bartosz Jagura, LL.M.

Viadrina Compliance Center | Instytut Compliance

VNIVERSITAS VIADRINA

Spis treści:

1. **Czym?:** ...jest compliance i TCM?
2. **Jak?:** ...funkcjonuje TCM?
3. **Dlaczego?:** ...warto integrować systemy?
4. **Podsumowanie**

COMPLIANCE & INTEGRITY DAYS

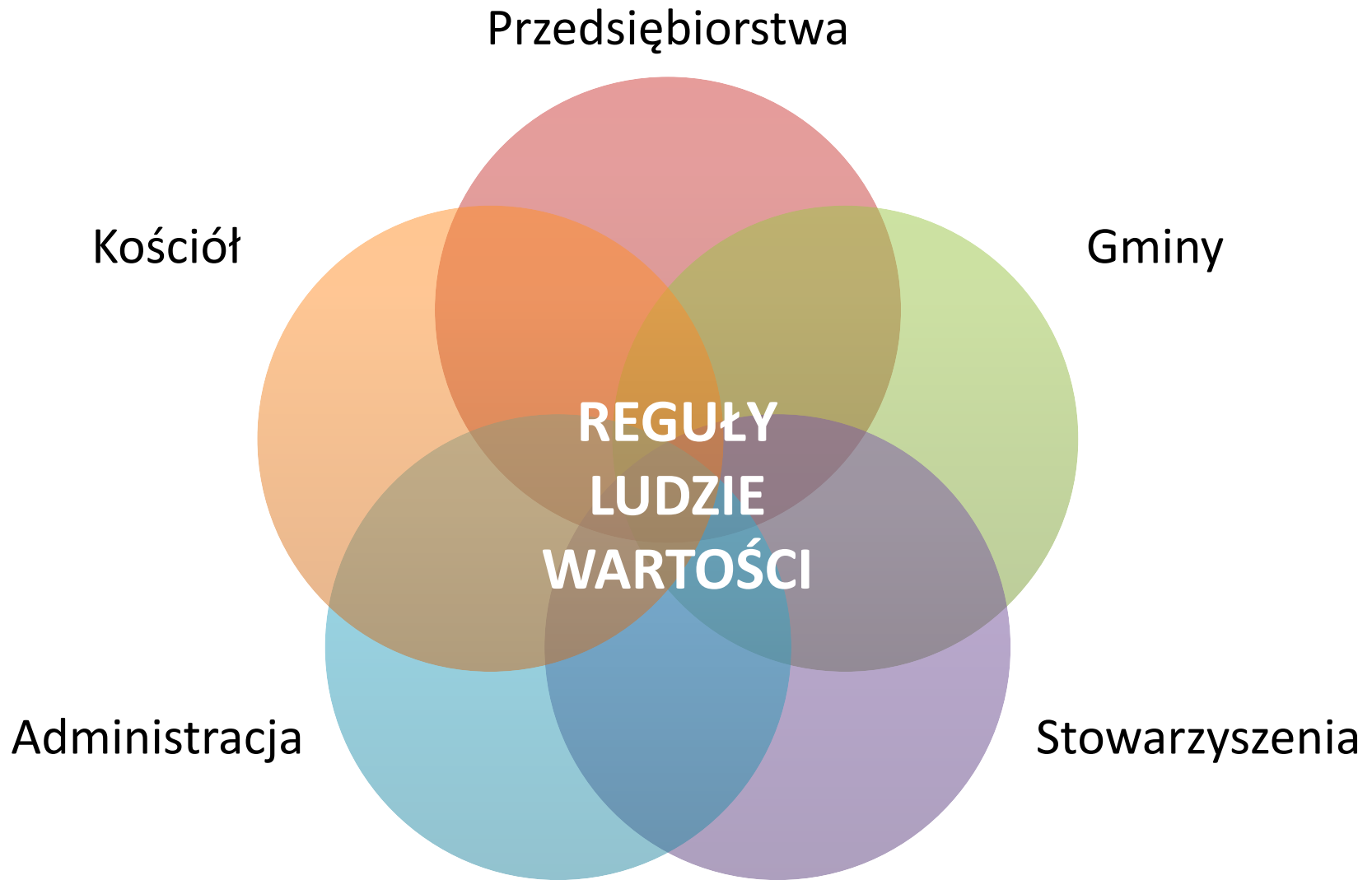
30-31.5.2023 | WARSZAWA

Największa w Polsce konferencja
compliance

CZYM?

...jest TCMS i jakie jego wyzwania?

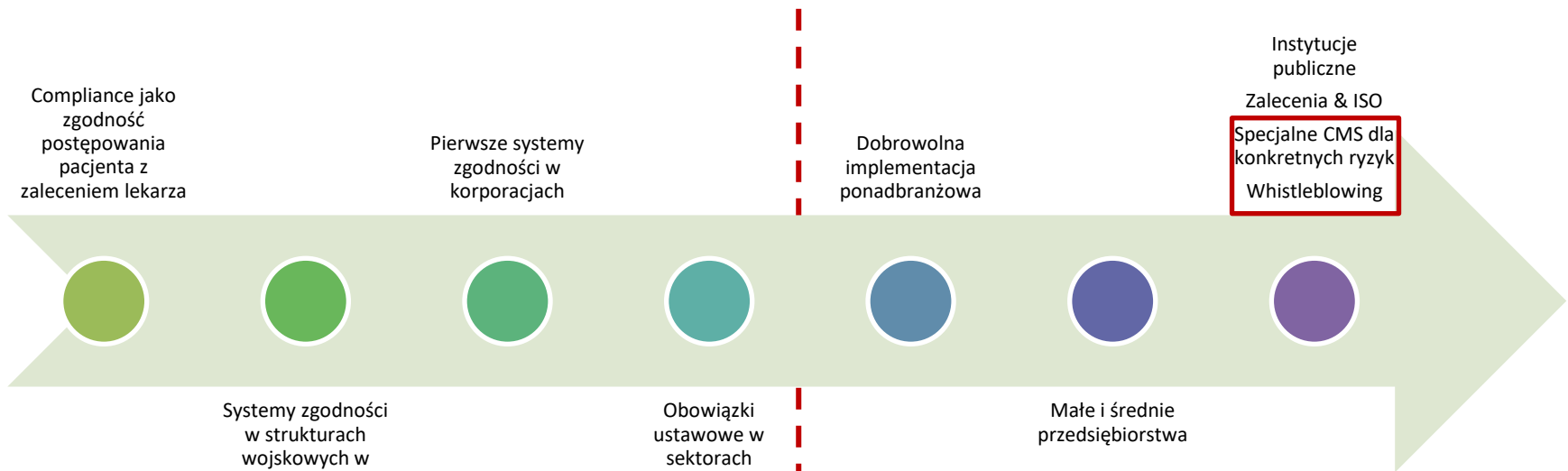

- **Konsekwencje** braku zgodności dotyczą nas **wszystkich** (uszczerbek reputacji, spadek obrotów, likwidacja miejsc pracy, niższe wpływy dla fiskusa itd.)
- Powinno leżeć więc w interesie wszystkich, aby **działać zgodnie z regułami**
- ***Ale jak to osiągnąć?***
- *Zastosuj się do zaleceń lekarza...*

Ewolucja compliance w wielkim skrócie

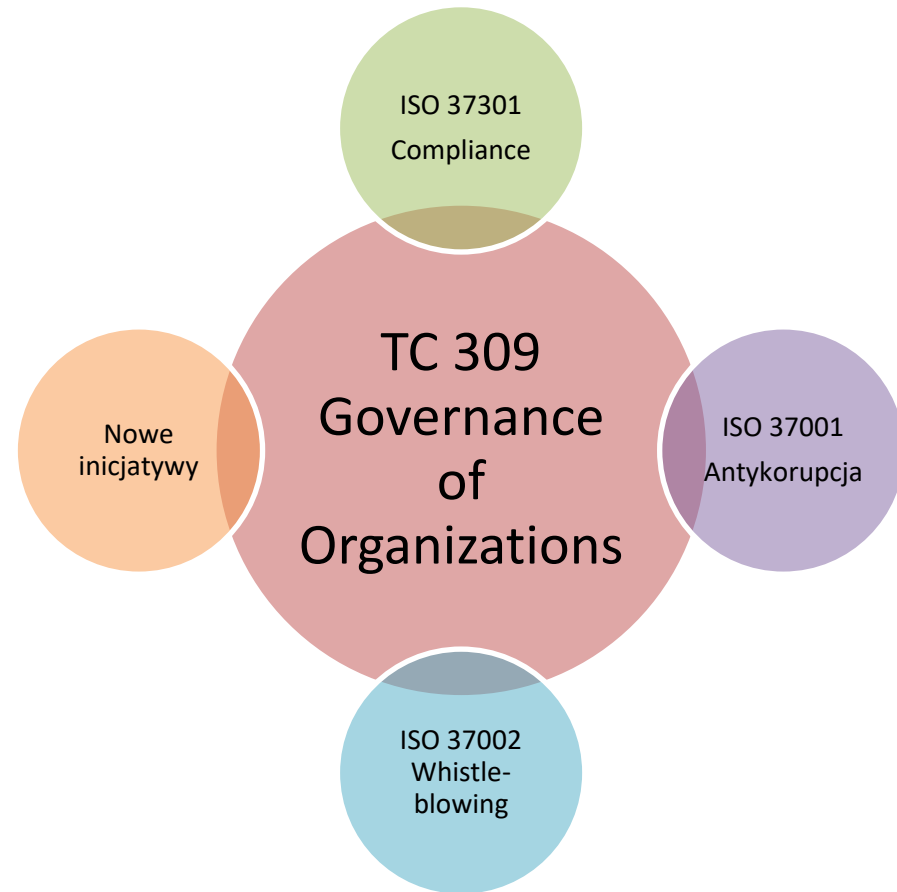

OLD AGE: Struktury compliance w ujęciu wąskim, formalnym, często **nie zintegrowane** z innymi systemami, ładem korporacji

CELE: zachowanie zgodności z prawem celem uniknięcia odpowiedzialności, głównie represja

NEW AGE: Systemy zarządzania zgodnością w ujęciu szerokim jako **integralna część** ładu korporacji (governance)

CELE: kultura compliance, zgodność ze standardami etycznymi, prewencja i represja)

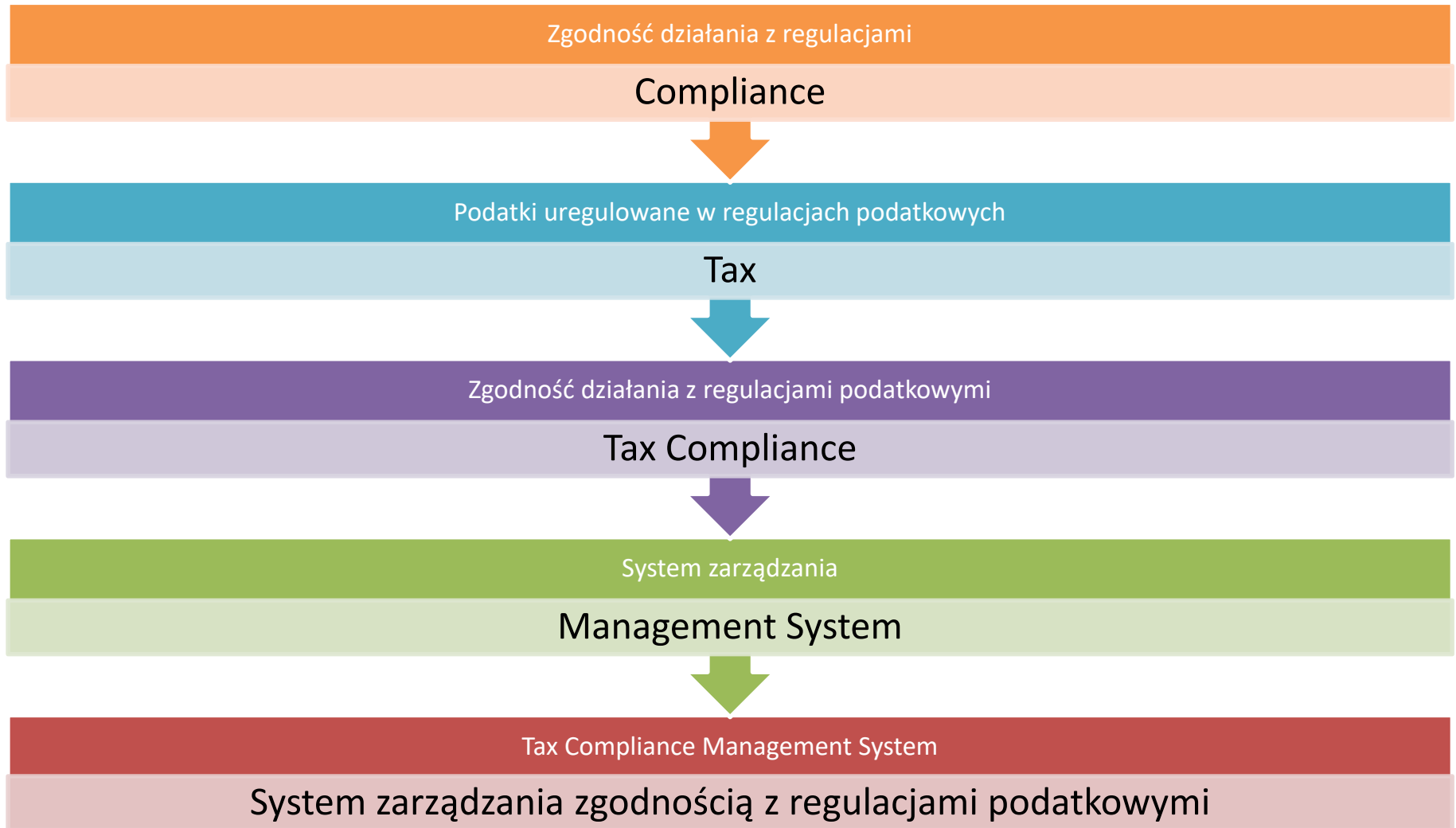

Powołanie przy ISO komitetu stałego **TC 309**, zrealizowane zadania:

- Przygotowanie normy-matki „**Governance of Organizations**”
- Stworzenie i doskonalenie dalszych **norm compliance**, zwłaszcza:
 - ISO 37301 Compliance Management Systems
 - ISO 37001 Anti-Bribery Management Systems
 - ISO 37002 Whistleblowing Management Systems
- **Nowe inicjatywy: Anti-Fraud, ESG i in.**
- **A co z Tax Compliance?**

Pojęcia bazowe

Approved Tax Compliance Officer

MC

MR

M+

M-

MS

M*

%

CE

C

$\frac{1}{x}$

x^2

$\sqrt[2]{x}$

\div

Kurs Approved Tax Compliance
Officer

Zabezpieczenie
przedsiębiorstwa i
związanych z nim osób

Dodatkowe bonusy od
regulatora (np. program
współdziałania)

Stworzenie **długotwałej**
kultury compliance

Rozeznanie i **strukturalne**
podjęcie w mało
przejrzystej „sieci
regulacji podatkowej“

Wprowadzenie
bazującego na **analizie**
ryzyka systemu
zarządzania zgodnością
podatkową

Pozytywny wpływ na
reputację
przedsiębiorstwa oraz na
ocenę jego wiarygodności
finansowej

Aktualny przykład: whistleblowing i LuxLeaks

- W wyroku z 14.02.2023 r. w spr. Halet vs. Luksemburg ETPC wskazał, że były pracownik PwC, który ujawnił dane pracodawcy dot. praktyk unikania opodatkowania przez działające transgranicznie korporacje (tzw. afera LuxLeaks), **jest sygnalistą i korzysta z ochrony**
- Sąd uznał tym samym, że **interes publiczny** w ujawnieniu informacji był większy niż wyrządzona pracodawcy szkoda
- Rozstrzygnięcie wywołało kontrowersje, bowiem informacje ujawniane przez sygnalistę **nie dotyczyły działań niezgodnych z prawem państwa-strony EKPC**, a stosowania wątpliwych moralnie mechanizmów rozliczeń podatkowych koncernów (m.in. Apple, IKEA, Amazon, Pepsi) i optymalizacji stawek podatkowych (na poziomie realnego opodatkowania 1%). ETPC uznał, że informacje o kontrowersyjnych praktykach w zakresie (niskiego) opodatkowania wielkich przedsiębiorstw mogą leżeć w interesie publicznym pomimo tego, że problem był znany i szeroko omawiany przez opinię publiczną i **nie był niezgodny z prawem.**

Aktualny przykład: whistleblowing i LuxLeaks

- Skarżącemu po wielu latach procesów przyznana została ochrona jako sygnaliście
- ETPC uznał, że skazanie skarżącego w luksemburskim postępowaniu karnym za przestępstwa kradzieży i ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa stanowi naruszenie Konwencji (prawo do wolności słowa)

Aktualny przykład: whistleblowing i LuxLeaks

Dyrektywa UE 2019/1937 w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii

„Ochrona sygnalistów przewidziana w niniejszej dyrektywie stanowiłaby uzupełnienie niedawnych inicjatyw Komisji na rzecz zwiększenia przejrzystości i wymiany informacji w dziedzinie **opodatkowania** oraz utworzenia **sprawiedliwszego otoczenia związanego z podatkiem od osób prawnych w Unii**, w celu zwiększeniu skuteczności działań państw członkowskich w kwestii wykrywania praktyk mających na celu **uchylanie się od opodatkowania lub dopuszczanie się nadużyć** oraz pomogłaby w zniechęcaniu do stosowania takich praktyk.”

Zakres przedmiotowy to m.in.:

Art. 2

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne minimalne normy ochrony osób zgłaszających następujące naruszenia prawa Unii:

c) naruszenia dotyczące rynku wewnętrznego, o którym mowa w art. 26 ust. 2 TFUE, w tym naruszenia unijnych zasad konkurencji i pomocy państwa, jak również naruszenia dotyczące rynku wewnętrznego w odniesieniu do działań, które stanowią **naruszenie przepisów o podatku od osób prawnych lub do praktyk mających na celu uzyskanie korzyści podatkowej sprzecznej z przedmiotem lub celem mających zastosowanie przepisów o podatku od osób prawnych.**

PIBIP

... czyli Portal Informowania o Bardzo Istotnych Problemach!

PIBIP.pl to...

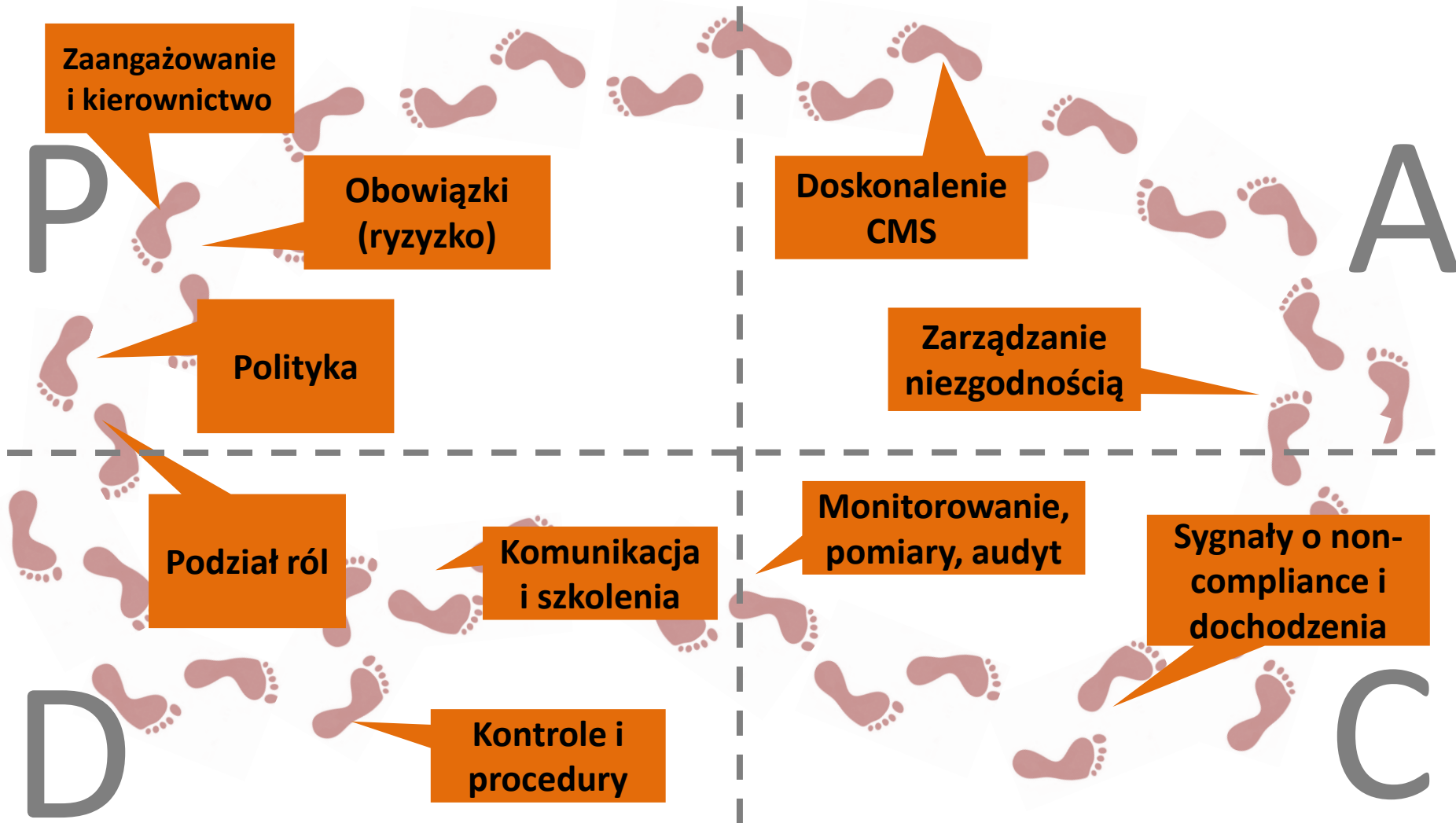

- wyjątkowo prosta w obsłudze, intuicyjna, bezpieczna Platforma Informowania o Bardzo Istotnych Problemach
- kierowana do **każdego** rodzaju organizacji – umożliwia przyjmowanie zgłoszeń od osób z wewnątrz i zewnątrz organizacji
- zawierająca przejrzysty i pomocny **panel Managera ds. obsługi zgłoszeń**
- koncepcja uwzględniająca normę **ISO 37002 WBS**, w zgodności z **RODO** oraz projektem **ustawy wdrożeniowej**
- promowanie **speak-up culture!**

JAK?

...funkcjonuje TCMS?

Przykład implementacji TCMS w oparciu o ISO 37301

Konsekwencje nieprawidłowości podatkowej dotyczą nas wszystkich
TCM ma na celu realizację podejścia systemowego – rozpoznanie ryzyka niezgodności podatkowej i odpowiednie jego zaadresowanie

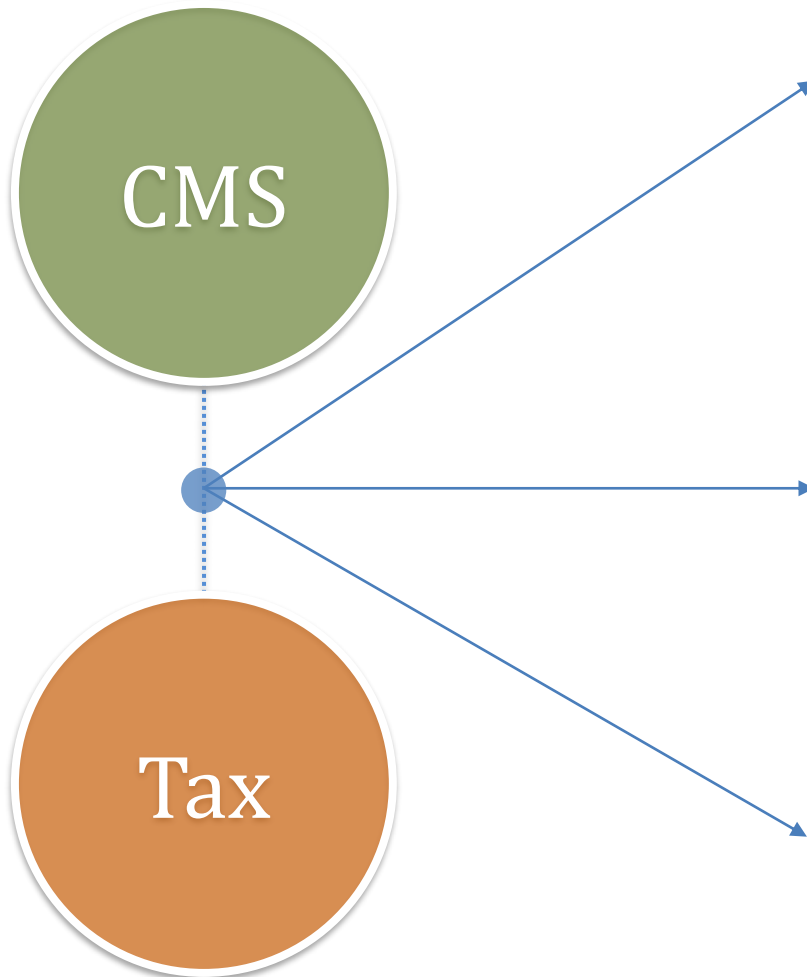
Do tego potrzebne są adekwatne narzędzia

Czy warto integrować?

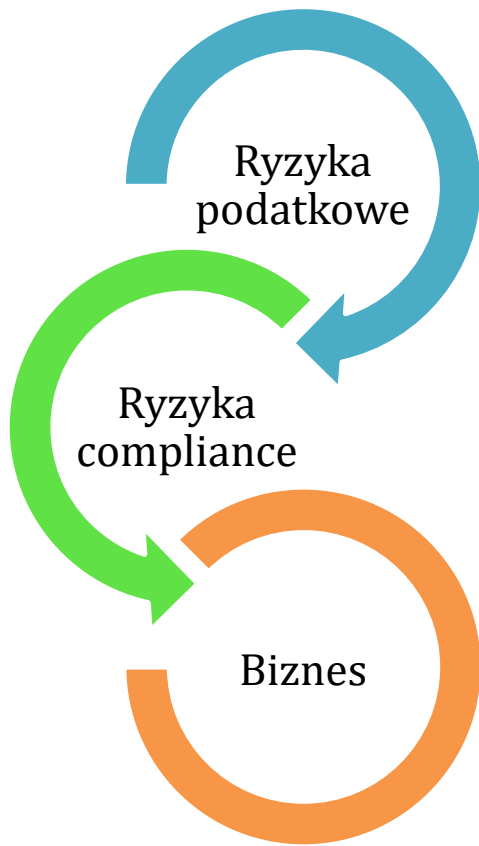
DLACZEGO?

...warto integrować systemy?

1. Uzasadnienie koncepcyjne

- Taki sam przedmiot:
 - Dochowanie obowiązków...
 - organizacji
- Takie samo podejście:
 - Struktury i...
 - procesy
- Takie same skutki:
 - Sankcje, kary...
 - Szkody reputacyjne

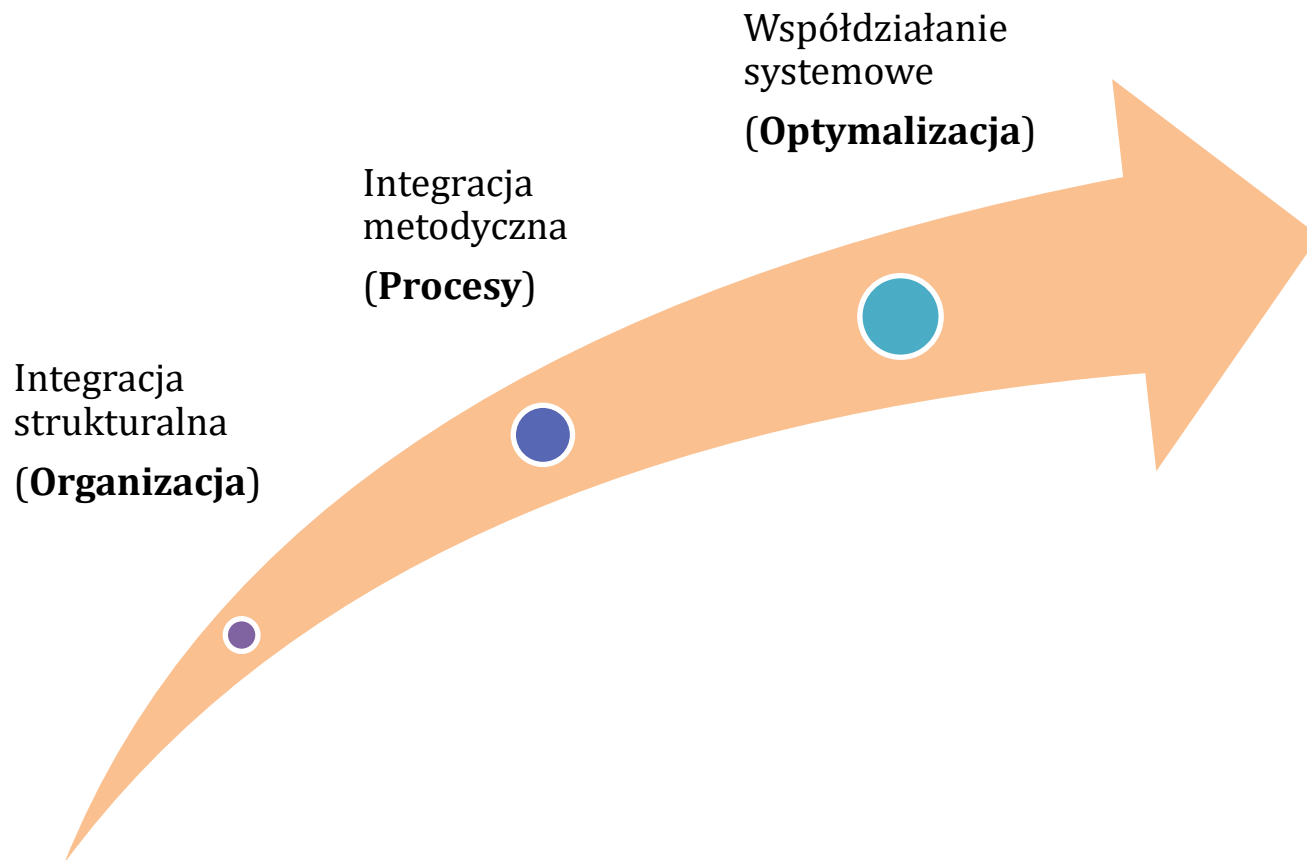

Celem CMS jest...:

- ...stworzenie pola dla **biznesu** *możliwie wolnego od...*
- Ryzyka niezgodności, *w tym...*
- ryzyka niedochowania przepisów **podatkowych!**

Poziomy integracji systemowej

PODSUMOWANIE

Podatki oparte są także na regulacjach, które mogą być przedmiotem CMS

Potrzeba promocji systemowego podejścia przez ustawodawcę!

Zaleca się integrację systemową z uwagi na liczne korzyści

CMS postrzega się jako system zarządzania oparty na wartościach celem promowania kultury compliance